

Για το κάλεσμα του Μπέρνι Σάντερς για ένα διεθνές μέτωπο ενάντια στις δυνάμεις του αυταρχισμού, του νεοφιλελευθερισμού και της επίθεσης στα δημοκρατικά δικαιώματα

του Χάρη Παπαδόπουλου

Ο σύντροφος Γιώργος Μητραλιάς μάς έστειλε για δημοσίευση ένα κείμενό του. Σ' αυτό συμπαρατάσσεται με ενθουσιασμό στο τελευταίο κάλεσμα του Μπέρνι Σάντερς για ένα διεθνές μέτωπο ενάντια στις δυνάμεις του αυταρχισμού, του νεοφιλελευθερισμού και της επίθεσης στα δημοκρατικά δικαιώματα.

Είναι τιμή για μας όταν παλιοί αγωνιστές της επαναστατικής αριστεράς, όπως ο Γιώργος Μητραλιάς, στηρίζουν την ιστοσελίδα μας στέλνοντας κείμενα προς δημοσίευση, ακόμη και όταν διαφωνούμε σε σημαντικό βαθμό με όσα γράφουν. Ανεβάζουμε αυτά τα άρθρα στη σελίδα διαλόγου ([Εδώ το κείμενο του σ.](#)) και έτσι θα κάνουμε και με αυτό το κείμενο.

Και ανταποκρινόμαστε στο κάλεσμα του Γιώργου Μητραλιά καταθέτοντας και τη δική μας άποψη για την έκκληση του Μπέρνι Σάντερς.

Η νέα κατάσταση και τα νέα καθήκοντα

Πραγματικά η άνοδος του Τραμπ -με την έξαλλη ρητορική μίσους- στην εξουσία των ΗΠΑ είναι ένα νέο πολιτικό φαινόμενο, πολύ περισσότερο που δεν είναι μοναδικό στον κόσμο. Διάφοροι αυτόκλητοι σωτήρες της ελεεινής μορφής, όπως ο Ντουτέρτε στις

Φιλιππίνες και ενδεχομένως ο Μπολσονάρου από τη Δευτέρα στη Βραζιλία, ο Όρμπαν στην Ουγγαρία, ο Σαλβίνι με τη Λέγκα στην κυβέρνηση της Ιταλίας, αλλά και η Λεπέν με το όπλο παρά πόδα στη Γαλλία, σηματοδοτούν μια στροφή στο αντίπαλο στρατόπεδο.

Η νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση χτύπησε την εργατική τάξη παντού. Δεν κατάφερε, ωστόσο, να βγάλει τον πλανήτη από την κρίση. Η όποια ανάπτυξη είναι αναιμική και δεν εγγυάται τίποτε σταθερό για τη συνέχεια. Σ' αυτό το κλίμα γεννήθηκε η στροφή στον προστατευτισμό, στην εθνική αυτάρκεια και τους φράχτες. Το «ρεύμα της εθνικής προτεραιότητας», όπως το αποκαλούν κομψά οι απολογητές του. Τα συνθήματα «η Αμερική πρώτα» και «να κάνουμε την Αμερική ξανά μεγάλη» του Τραμπ είναι στην πραγματικότητα η παράφραση του «ο σώζων εαυτόν σωθήτω». Μια σειρά μεγαλύτερες και μικρότερες από τις ισχυρές χώρες, με πρώτη τη μεγαλύτερη ιμπεριαλιστική δύναμη των ΗΠΑ, αρχίζουν να περιχαράκωνονται με στόχο να ξεπεράσουν τους κινδύνους οι ίδιες και από κει και πέρα «γαία πυρί μειχθήτω». Μ' άλλα λόγια, ας τα καταφέρει όποιος μπορεί. Δεν περισσεύουν δάκρυα για όποια χώρα δεν αντέξει.

Αυτή η στροφή στον προστατευτισμό δεν σημαίνει πως ο νεοφιλελευθερισμός ξεπεράστηκε. Κάθε άλλο. Μάλιστα, ο Τραμπ και όλοι οι όμοιοί του είναι ακραία νεοφιλελεύθεροι, σαρώνουν όλα τα υπολείμματα κοινωνικού κράτους στις χώρες τους. Ακόμη και το ολιγόζωο και ισχνό Obamacare στις ΗΠΑ ξηλώνεται πριν ουσιαστικά λειτουργήσει, εξαγγέλλονται συνεχώς φοροαπαλλαγές για το μεγάλο κεφάλαιο ενώ η κυβέρνηση Τραμπ προσπαθεί να φορτώσει όλα τα βάρη στα πιο αδύναμα κομμάτια της εργατικής τάξης, στους μαύρους και τους ισπανόφωνους και εν γένει σε όσους και όσες αμείβονται ήδη με τα μικρότερα μεροκάματα μέσα στη χώρα.

Σε κάθε περίπτωση ανακηρύσσονται ως εχθροί οι «ξένοι», δηλαδή οι μετανάστες από Μεξικό και τις ισλαμικές χώρες στις ΗΠΑ και οι πρόσφυγες πολέμου στην Ουγγαρία και την Ιταλία. Παντού κόβονται ακόμη και τα συσσίτια για άπορους για να μη μπορούν να επιβιώνουν «οι απειλητικοί ξένοι», αλλά και οι πιο φτωχοί

ντόπιοι.

Μπροστά λοιπόν στον μεταλλαγμένο νεοφιλελευθερισμό που ντύνεται πια στα χρώματα της ακροδεξιάς, είναι σαφές πως οι δυνάμεις της Αριστεράς και των κινημάτων δεν μπορούν να κάνουν «business as usual».

Είναι ξεκάθαρα πρώτη προτεραιότητα η υπεράσπιση των θυμάτων του Τραμπ, όπως και των θυμάτων του Σαλβίνι, Όρμπαν κλπ. Και είναι ιδιαίτερα ελπιδοφόρο πως αυτή τη στιγμή στις ΗΠΑ τα κινήματα που έχουν βγει στον δρόμο είναι εξαιρετικά ευαίσθητα στην υπεράσπιση των πιο αδύναμων. Έτσι, το γυναικείο κίνημα στις ΗΠΑ που γνωρίζει μια δεύτερη άνθιση μετά τη δεκαετία του '60, αλλά και το ενισχυμένο lgbtqi+ είναι αλληλέγγυα με τους μετανάστες και τις μετανάστριες από ισλαμικές χώρες και το Μεξικό. Συχνά γυναίκες και lgbtqi διαδηλώνουν τη μια μέρα για τα δικά τους αιτήματα, την άλλη καταλαμβάνουν τα αεροδρόμια των ΗΠΑ για να καταργήσουν την απαγόρευση εισόδου για κατοίκους ισλαμικών χωρών, την τρίτη συγκρούονται στο δρόμο με μέλη της Κου κλουξ κλαν, των ναζί και άλλων φανατικών υποστηρικτών του Τραμπ. Και αυτές δεν ήταν μεμονωμένες περιπτώσεις, αλλά χιλιάδες.

Ακόμη πιο ελπιδοφόρο είναι που μέσα σε αυτή την άνθιση των κινημάτων στις ΗΠΑ ογκώθηκαν νέες δυνάμεις μέσα στην Αριστερά, όπως οι «Δημοκράτες Σοσιαλιστές». Πρακτικά πρόκειται για το κόμμα των υποστηρικτών του Σάντερς, κι ας επιλέγει ο ίδιος ο Σάντερς να μη συμμετέχει σ' αυτούς, αλλά στα κονκλάβια του Δημοκρατικού Κόμματος των ΗΠΑ. Είναι εξαιρετικό νέο το ότι δεκάδες χιλιάδες νέοι άνθρωποι οργανώθηκαν σ' αυτό το νέο σχήμα δηλώνοντας πως θέλουν να παλέψουν ενάντια στον καπιταλισμό και να αφιερώσουν τη ζωή τους στον αγώνα για τον σοσιαλισμό. Όσο και αν αυτός ο κόσμος έχει ένα σωρό πράγματα μπερδεμένα στο μυαλό του, είναι φανερό πως έχει απόλυτα δίκιο στα βασικά: Ο καπιταλισμός έχει χρεωκοπήσει, δεν μπορεί να προσφέρει οτιδήποτε στην ανθρωπότητα πέρα από δάκρυα, πολέμους, οικολογική καταστροφή και εκμετάλλευση. Ένας καινούργιος κόσμος, ο σοσιαλισμός, πρέπει να τον

αντικαταστήσει.

Η έκκληση του Σάντερς

Όμως το συγκεκριμένο κάλεσμα του Σάντερς μπορεί να βοηθήσει στη συσπείρωση δυνάμεων ενάντια στον Τραμπ και τους ομοίους του ανά τον κόσμο; Κατά τη γνώμη του συντρόφου Μητραλιά, ναι. Εμείς στοιχηματίζουμε πως όχι.

Καταρχάς, πρόκειται για ένα κάλεσμα που είναι πολύ πίσω από όσα έχουν εμπεδώσει οι οπαδοί του ίδιου του Σάντερς στις ΗΠΑ, που αυτοαποκαλούνται ανοιχτά «Σοσιαλιστές». Διαβάζοντας την έκκλησή του δεν μπορείς να μη θυμηθείς τον στίχο του Μπρεχτ: «Γιατί φοβούνται τόσο πολύ την τίμια λέξη;» Ο Σάντερς καταγγέλλει μονάχα την «ολιγαρχία του πλούτου» και μόνο πολύ έμμεσα το καπιταλιστικό σύστημα, ενώ αποφεύγει συστηματικά τη λέξη «σοσιαλισμός». Έτσι, ενώ καλεί σε παγκόσμια δράση ενάντια στο μέτωπο του «αυταρχισμού, της ολιγαρχίας και της κλεπτοκρατίας» σε κάνει να αναρωτηθείς πόσο ο ίδιος μπορεί να απεμπλακεί από το περιβάλλον του Δημοκρατικού Κόμματος των ΗΠΑ στον αγώνα «για την ισότητα, την οικονομική και κοινωνική δικαιοσύνη».

Ο χώρος που κινείται ο ίδιος ο Σάντερς, το Δημοκρατικό Κόμμα, δεν είναι απλώς ένα πολιτικό περιβάλλον χωρίς ιδιαίτερες υποχρεώσεις, όπως φαντάζει από μακριά. Το Δημοκρατικό Κόμμα, πέρα από την παλιότερη βρωμερή εμπλοκή του με τη ρατσιστική παράδοση των Νοτίων Πολιτειών, είναι σήμερα το «νεκροταφείο των κοινωνικών κινημάτων στις ΗΠΑ» για να χρησιμοποιήσουμε μια χαρακτηριστική αποστροφή των συντρόφων και συντροφισσών μας στις ΗΠΑ. Ένας σημαντικός αριθμός ηγετών του κινήματος μαύρης απελευθέρωσης, των γυναικών και των lgbtqi εντάχθηκαν στο Δημοκρατικό Κόμμα προσπαθώντας να αντιμετωπίσουν τη σκληρή ρεπουμπλικανική δεξιά. Και δεν ξαναβγήκαν από εκεί έκτοτε. Το Δημοκρατικό κόμμα παρέμεινε βασική επιλογή του κεφαλαίου στις ΗΠΑ. Οι άνθρωποι όμως από τα κινήματα που εντάχθηκαν σε αυτό με τις καλύτερες προθέσεις, μεταμορφώθηκαν πολύ γρήγορα στο

αντίθετο του εαυτού τους.

Φοβόμαστε πως αυτό ακριβώς είναι που συμβαίνει και με τον Σάντερς.

Το κάλεσμά του δεν προσφέρει τίποτα καινούργιο στα κινήματα και στην Αριστερά. Δεν ανοίγει κάποιον καινούργιο δρόμο, δεν προδιαγράφει νέες συμμαχίες, έστω σε διεθνές επίπεδο. Όμως θολώνει πάρα πολύ το πεδίο σε επίπεδο ΗΠΑ. Τι σημαίνει η αναφορά στον Κιμ Γιονγκ Ιλ της Βόρειας Κορέας ως συνοδοιπόρο του Τραμπ; Είναι κάτι άλλο πέρα από γλίστρημα στον αγοραίο και βλακώδη αντικομμουνισμό του Δημοκρατικού Κόμματος; Τι άλλο είναι αυτή η έκκληση Σάντερς συνολικά πέρα από μια προσπάθεια στήριξης των υποψηφίων του Δημοκρατικού Κόμματος στις ενδιάμεσες εκλογές που θα γίνουν στις 6 Νοέμβρη στις ΗΠΑ;

Η πορεία στα σύνορα των ΗΠΑ

Η πορεία των μεταναστ(ρι)ών από την Ονδούρα που πλέον βαδίζει μέσα στο Μεξικό, είναι μια κίνηση μαζών που θέτει εξαιρετικά πιο εύγλωττα τα επίδικα ενάντια στον Τραμπ μέσα στις ΗΠΑ. Ήδη ο Τραμπ συγκεντρώνει στρατό για να αντιμετωπίσει την πορεία στα σύνορα με Μεξικό. Ποιες δυνάμεις θα μπουν μπροστά σε μια πανεθνική καμπάνια αλληλεγγύης στους μετανάστες που πλησιάζουν σε λίγες μέρες τα νότια σύνορα των ΗΠΑ; Ποια κόμματα, ποιες οργανώσεις και ποιοι ηγέτες θα τολμήσουν να δηλώσουν ανοιχτά πως κανείς άνθρωπος δεν είναι λαθραίος; Αυτή θα ήταν μια έκκληση πραγματικά πολύ κρίσιμη. Θα ήταν κάτι που θα προσυπέγραφε και κάθε μέλος των Δημοκρατών Σοσιαλιστών, πιστεύουμε.

Ο Σάντερς, όμως, θα την κάνει αυτή την έκκληση; Και, εάν ναι, θα τη στηρίξει ως τις πρακτικές συνέπειές της, το άνοιγμα των συνόρων των ΗΠΑ στον κάθε άνθρωπο που θέλει να τα διασχίσει; Και πρωτίστως στους φτωχοδιαβόλους από το Μεξικό και την Κεντρική Αμερική;

Ορίστε λοιπόν η Ρόδος.

Τέτοιες εκκλήσεις και τέτοιες πρακτικές πρωτοβουλίες θα χρειαστούμε το επόμενο διάστημα για να νικήσουμε την ακροδεξιά και τον Τραμπισμό στον δρόμο. Και μαζί τους και τη μεγαλύτερη ιμπεριαλιστική στρατιωτική μηχανή σε όλον τον πλανήτη.

Και εδώ θα χρειαστούν και οι εκκλήσεις από τα πάνω και - κυρίως- πολύ στοχοπροσηλωμένη και μυρμηγκίσια δουλειά από τα κάτω μέσα στη νεολαία και την εργατική τάξη στις ΗΠΑ.